

Q.P. Code :04296

Duration: - 2.5 hrs.

Marks: - 75

1. All Questions are **compulsory**
2. Each question carries **15** marks

1. Explain the stages of development of social reform movement in Maharashtra.
Or
Evaluate role of the Samyukta Maharashtra Samiti in the formation of Maharashtra.
2. Discuss the salient features of Vidarbha region of Maharashtra. What are its developmental issues?
Or
Explain the main features of Konkan region of Maharashtra. Write in detail the developmental issues of Konkan region.
3. Briefly discuss the structure, powers and role of the Maharashtra legislative assembly.
Or
Examine the role of the Chief Minister in Maharashtra's politics with suitable examples.
4. Analyse the concept of dominant caste and its latest issues in politics of Maharashtra.
Or
Account for the position of OBC castes in power politics of Maharashtra.
5. Write short notes on any **three** of the following:-
 - a. Nationalist movement in Maharashtra
 - b. Dandekar Committee
 - c. Mumbai High Court
 - d. Dalit politics in Maharashtra
 - e. Features of Marathwada region

XXXXXXXXXXXXXXXX

वेळ २.५ तास

[मराठी रूपांतर]

गुण ७५

विशेष सूचना:-

१. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य.
२. प्रत्येक प्रश्नाला १५ गुण आहेत.

१. महाराष्ट्रातील समाज सुधारणा चळवळीच्या विकासाचे टप्पे स्पष्ट करा.

किंवा

महाराष्ट्राच्या निर्मितीत संयुक्त महाराष्ट्र समितीच्या भूमिकेचे मूल्यांकन करा.

२. महाराष्ट्रातील विदर्भ विभागाच्या ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. त्याच्या विकासाचे मुद्दे कोणते आहेत ?

किंवा

महाराष्ट्रातील कोकण विभागाची मुख्य वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. त्याच्या विकासाचे मुद्दे सविस्तर लिहा.

३. महाराष्ट्र विधानसभेची रचना, अधिकार व भूमिका यांची थोडक्यात चर्चा करा.

किंवा

महाराष्ट्राच्या राजकारणातील मुख्यमंत्र्याच्या भूमिकेचे योग्य उदाहरणासह परिक्षण करा.

४. महाराष्ट्रातील प्रभुत्वशाली जात ही संकल्पना आणि या जातीच्या राजकारणातील सद्यकालीन मुद्द्यांचे विश्लेषण करा.

किंवा

महाराष्ट्रातील सत्तेच्या राजकारणामध्ये इतर मागासवर्गीय जातीच्या स्थानाचा आढावा घ्या.

५. खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टिपा लिहा.

अ. महाराष्ट्रातील राष्ट्रीय चळवळ

आ. दांडेकर समिती

इ. मुंबई उच्च न्यायालय

ई. महाराष्ट्रातील दलित राजकारण

उ. मराठवाडा विभागाची वैशिष्ट्ये

XXXXXXXXXXXXXXXX